

Informatienota voor de raad

Datum 4 juli 2019

Onderwerp	Experiment gesloten coffeeshopketen
Versienummer	

Portefeuillehouder H.J. Meijer

Informant N.M.W.D. Gruben
Afdeling Fysieke Leefomgeving / Fysieke Leefomgeving
Telefoon 038 498 4166
Email NMWD.Gruben@zwolle.nl
Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

Van de stand van zaken rondom de aanmelding van het Experiment gesloten coffeeshopketen.

Datum 4 juli 2019

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

Uw raad heeft op 27 mei 2019 bij amendement verzocht om de gemeente Zwolle aan te melden als deelnemer aan het experiment 'Gesloten coffeeshopketen' en daarbij draagvlak (coffeeshophouders) en uitvoerbaarheid (in het kader van openbare orde en veiligheid) als voorwaarden aan te voeren bij het Rijk. Het draagvlak onder coffeeshophouders en de uitvoerbaarheid is onderzocht door mij aan de hand van bronnenonderzoek, een bijeenkomst met coffeeshophouders en een gesprek met de verantwoordelijke ministers.

Kernboodschap

Met deze nota wil ik u de laatste stand van zaken geven over de ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden na de aanmelding onder voorwaarden voor het experiment gesloten coffeeshopketen op 4 juni jongstleden. Op basis van de uitkomsten van de gesprekken met coffeeshophouders, collega burgemeesters en de verantwoordelijke bewindslieden stel ik de gemeenteraad voor om de gemeente Zwolle op dit moment niet definitief aan te melden voor het Experiment gesloten coffeeshopketen.

Toelichting

Na de aanmelding op 4 juni voor deelname aan het experiment ben ik samen met de loco burgemeester uitgenodigd voor een gesprek met de adviescommissie Knottnerus. Deze commissie begeleidt vanuit het rijk de deelname aan dit experiment, stelt een selectie samen van deelnemende gemeenten en adviseert de ministers hierover. Dit gesprek heeft plaatsgevonden op maandag 17 juni jongstleden in Utrecht.

Tijdens het gesprek hebben wij uitgesproken dat wij van mening zijn dat het gedoogbeleid voor cannabis onhoudbaar is en een effectieve aanpak van gezondheidsproblematiek, criminaliteit en overlast in de weg staat en dat de gemeente Zwolle daarom graag onder voorwaarden een bijdrage wil leveren aan het onderzoek naar een alternatief voor het gedoogbeleid. Het experiment zou hieraan een bijdrage kunnen leveren. Daarnaast hebben we onze zorgen gedeeld met de commissie over de voorwaarden waaronder het experiment plaats moet vinden en de risico's die wij (zowel gemeente als coffeeshophouders) bij deelname aan dit experiment zien. De commissie heeft aangegeven dat ze met alle 26 gemeenten die zich hebben opgegeven een gesprek aangaan. Binnen enkele weken zal de commissie de minister informeren en aangeven welke gemeenten ze geschikt acht om deel te nemen aan het experiment. Ook zal de commissie de punten die de verschillende gemeenten onder de aandacht hebben gebracht delen met de minister.

Naast de voordracht van de deelnemende gemeenten in het experiment aan onze ministers zal de adviescommissie Knottnerus ook zijdelings aangeven welke deelnemende gemeenten interessant zijn als controlegemeente. De controlegemeenten bestaan naast de deelnemende gemeenten. De controlegemeenten worden geselecteerd door de onderzoekers van het ministerie. De onderzoekers bekijken op basis van de deelnemende gemeenten welke gemeenten geschikt zijn om als controlegemeente te dienen. Het wordt aan de onderzoekers overgelaten op welke wijze zij effecten in kaart brengen in de deelnemende en controlegemeenten. De controlegemeenten worden niet in de nadere regels opgenomen. Hierover komt later een definitief besluit.

Datum 4 juli 2019

Bijeenkomst coffeeshophouders 1 juli 2019

Op 1 juli heeft een bijeenkomst plaatsgevonden met de coffeeshophouders uit Zwolle, waarbij een beleidsadviseur van het Ministerie van Justitie & Veiligheid aanwezig was en waarbij de coffeeshophouders vragen konden stellen en uitleg kregen over het experiment.

Er is gesproken over:

- Er komen maximaal 10 telers. Coffeeshophouders mogen bij alle 10 kopen of bij 1 of 2. Dat is een vrije keuze. De telers worden geselecteerd op het aanbod wat ze bieden.
- De onderhandelingen vinden plaats tussen telers en coffeeshophouders, daar zit het ministerie niet tussen. Er wordt vanuit gegaan dat de kostprijs bij een gereguleerde markt niet te hoog zal zijn.
- Bij de selectie van de kwekers is expertise belangrijk maar niet doorslaggevend.
- De coffeeshophouders mogen bij de selectie van de producten ook consumentenpanels instellen
- Buitenlandse hasj is uitgesloten
- Als de 10 telers nederhasj willen kweken is dit toegestaan.
- Er mag een handelsvoorraad voor maximaal 1 week worden gehanteerd. De controle hierop vindt plaats aan de hand van de boekhouding van de week ervoor.
- De coffeeshophouders reageerden daarop door te stellen dat de handelsvoorraad per week verschilt.
- Er is gekozen voor voorverpakte cannabisproducten om er zeker van te zijn dat het niet vermengd wordt met illegale wiet. Er mogen alleen voorverpakte producten gekocht worden.
- Per soort mag er 20 gram onverpakt aanwezig zijn in de coffeeshop om te kunnen voelen/ruiken.
- Het verplichte beveiligde vervoer is om het risico op overvallen te beperken.
- Nadeelcompensatie door ontslag of verlies van inkomsten is niet aan de orde.
- Alle coffeeshops moeten verplicht meedoen. Als een coffeeshop niet meedoet betekent dit uiteindelijk sluiting.

De coffeeshophouders concludeerden aan het einde van de bijeenkomst dat met dit experiment de problemen van de achterdeur nog niet zijn opgelost. De coffeeshophouders willen graag de achterdeurproblematiek regelen maar vinden dit experiment daarvoor niet het geschikte middel. De reden hiervoor is dat bij dit experiment de risico's die zij lopen aangemerkt worden als bedrijfsrisico en niet voor vergoeding in aanmerking komen. Er zal naar verwachting een omzetverlies van 20-30% ontstaan en personeel moet ontslagen worden. Ook verwachten zij dat door de monopoliepositie van de telers de inkoopprijzen niet marktconform zijn en dat de prijs van hun producten te hoog wordt waardoor klanten uitwijken naar straathandel en de openbare orde en veiligheid in het geding komt. De overgangperiode van zes weken voor coffeeshops om over te stappen van illegale cannabis naar legale cannabis wordt ook niet als reëel ervaren.

Coffeeshophouders hebben geïnformeerd naar de mogelijkheden om te procederen tegen de gemeente en overwogen een procedure te starten als het experiment doorgang vindt.

Bijeenkomst burgemeesters en ministers Grapperhaus en Bruins in Den Haag 3 juli jl.

Op 3 juli jl. is er in Den Haag een bijeenkomst georganiseerd waarbij de burgemeesters van aangemelde gemeenten van de verantwoordelijke ministers een toelichting op het experiment hebben gekregen. De volgende voor gemeente Zwolle relevante punten zijn toegelicht:

Datum 4 juli 2019

- Er is aangegeven dat op het punt van het ingezetenen criterium en de eis dat alle coffeeshops mee moeten doen geen enkele ruimte is gelet op de behandeling in de Tweede Kamer. Omdat het aantal gemeenten dat zich aangemeld voldoende is vinden zij het experiment representatief genoeg.
- Er is gesproken over variëteit en kwaliteit (en gevaar straathandel). Het hele proces van vergunningen voor telers op basis van ingediende teeltplannen tijdens een nog nader in te richten voorbereidingsfase zullen kwaliteit en variëteit aan het eind van die periode garanderen. De overgangperiode van zes weken wordt niet verlengd. Politie en OM hebben juist gepleit voor een zo kort mogelijke overgangperiode.
- Er komt financiële, juridische en capacitaire ondersteuning voor de experimentgemeenten in de voorbereidingsfase. Zo nodig ook extra handhavingcapaciteit. Er worden daarover met de experimentgemeenten nadere afspraken gemaakt. Er komt vanuit het rijk geen garantstelling voor financiële onzekerheden als de voorwaarden voor het experiment goed zijn ingevuld.

Communicatie

Er is over het experiment uitgebreid gesproken met onze coffeeshophouders, met collega-burgemeesters tijdens een vooroverleg van burgemeesters op 3 juli jl. en met de beide verantwoordelijke bewindslieden op 3 juli jl.

Vervolg

De adviescommissie Knottnerus zal uiterlijk 9 juli a.s. uitsluitsel moeten krijgen of onze aanmelding definitief is. Binnen enkele weken moet de adviescommissie het advies aan onze ministers gereed hebben.

Op dit moment kan niet voldaan worden aan één van de voorwaarden voor het experiment, namelijk draagvlak onder de coffeeshophouders. Dit weegt voor mij zwaar en zet daarmee de uitvoerbaarheid (in het kader van openbare orde en veiligheid) onder druk. Om die reden stel ik de gemeenteraad voor de gemeente Zwolle niet definitief aan te melden voor het Experiment gesloten coffeeshopketen. We zullen de ministers Grapperhaus en Bruins en de adviescommissie Knottnerus van onze overwegingen in kennis stellen en de ontwikkelingen rondom het Experiment gesloten coffeeshopketen nauwlettend blijven volgen. Ook indien er zich nieuwe landelijke initiatieven ontwikkelen om de achterdeurproblematiek op te lossen zullen wij u actief informeren.

Openbaarheid

De nota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

Datum 4 juli 2019

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris